

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

UKRAINIAN LABOR NEWS
Cor. Pritchard Ave. and McGregor
Winnipeg, Man., Canada

The Provincial
Library
City

UKRAINIAN LABOR NEWS

Виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу — Published three times a week: on Tuesday, Thursday and Saturday

SUBSCRIPTION RATES:
Per year \$4.00
Per half year \$2.00

РІК XIII.

Ч. 37 (1555).

ЧЕТВЕР, 26 БЕРЕЗНЯ 1931.

WINNIPEG, MAN.

THURSDAY, MARCH 26, 1931.

No. 37 (1555).

VOL. XIII.

РОБІТНИКИ ДАДУТЬ НАЛЕЖНУ ВІДПОВІДЬ ФАШИСТСЬКОМУ МІНІСТРОВІ

Сенатор Гидеон Робертсон, федеральний міністр праці, з'явив 18 березня в канадійській сенаті, що асекурація від безробіття у Великій Британії не дописала і стала таким тягарем, що привела країну до катастрофи. «Отже Канада, на його думку, не може приймати плану, що провалився в іншій місці — й тим самим від доміняльного уряду не можна сподіватися соціального забезпечення в ніякій формі.

Оцю заяву зробив в імені уряду Бенета ніхто інший, тільки чоловік, що через багато років був урядовцем реакційної юнії телеграфістів і ще й сьогодні хвалиться, що носить при собі юніюну книжку. Це той сам чоловік, що в 1919 році був також міністром праці в тодішнім консервативним уряді Мієна й багато причинився до розбиття генерального страйку у Вінніпегу.

Асекурація від безробіття, що існувала у Великій Британії за правління уряду Болдвина й попередніх консервативних урядів — є зовсім неможлива в Канаді після слів пана міністра, який є членом «робітничої юнії». Бо шановний сенатор, хоч і носить за юніюною книжкою, є напівним агентом капіталістичної класи, який він вірно служить і завзято обороняє її інтереси.

На справу соціального забезпечення він дивиться з точки погляду капіталістичної класи й тому він є проти всякої допомоги робітникам на випадок безробіття, навіть проти такої, що існує у Великій Британії.

У відповідь фашистські Робертсонові канадійські робітники мусять посилити кампанію за безплатним соціальним забезпеченням, вони мусять зібрати як найбільше підписів за законопроектом Воркерс Юніті Ліг, вони мусять збудувати сильну організацію безробітних і вийти масово на демонстрації по цілій країні в день 15 квітня, коли робітничка делегація пропонує законопроект ВЮЛ в Оттаві!

НІМЕЦЬКА ПОЛІЦІЯ ВБИЛА ДВОХ РОБІТНИКІВ НА ДЕМОНСТРАЦІЇ

(Бездарна депеша Інспектора.)

БЕРЛІН, 19 березня. — Велика антифашистська демонстрація відбулася вчора вечером у Діссельдорфі. Поліція напала на демонстрацію і стріляла до робітників, убивши двох з них і сімох поранивши. Вона стріляла також на робітничі самаританки, що доглядали поранених. На приміщенні Комуністичної Партії вчинено рейд.

Убивства викликали бучу на засіданні міської ради. Публіку з галерії прогнано, а комуністичного члена міськради витягнуто з сали за протестування проти убивств.

Вчора вечером комуністичні депутати в гамбурзькій сенаті побили фашистських депута-

тів. Поліція викинула комуністичну фракцію. Голова виключив сімох комуністичних депутатів з сесії сенату на один місяць.

Президент поліції в Берліні, соціаліст Гжезіньскій, заборонив усі робітничі антифашистські мітинги, але дозволив на демонстрацію фашистського Шталягельму в Люстгартені в невідому.

Вчора вечером відбулися в кількох частинах Берліну негалаанні демонстрації молоді, на яких протестовано проти заборони великого мітингу Ліги Комуністичної Молоді.

Вчора помер у шпиталі робітник Монзам, якого побили недавно фашисти в Гребенштайні.

В ПОЛЬЩІ ТАКОЖ ЛЯКАЮТЬСЯ ПЯТИЛІТКИ

Відомий польський економіст Колоденський прочитав у Варшаві цікаву доповідь про міжнародно економічну кризу. Доповідач сказав:

«Капіталістичний лад перебуває під загрозою катастрофи. Єдиний шлях порятунку — це запровадити громадську контролю над методами нагромадження капіталів».

У дискусіях на цю доповідь професор - економіст Курнатовський заявив, що держави знайшли б кошти помякшити кризу й безробіття, коли б не витрачали таких величезних коштів на армії. Курнатов-

ський додав, що ці витрати на армію неминучі, поки існують такі держави, як Німеччина й СРСР.

Коли б Радянському Союзові пощастило здійснити свою п'ятилітку хоча б частково, — заявив Курнатовський, — то становище ще більше загострилося б і привело б до загрозливої сутічки.

Далі Курнатовський робить такий висновок: «Якщо надії, покладені на Лігу Націй, не виправдаються, то Європу чекає не тільки катастрофа капіталізму, а й катастрофа європейської цивілізації взагалі».

РУМУНСЬКА ВЛАДА «ПАЦИФІКУЄ» БУКОВИНУ

ЧЕРНІВЦІ, Буковина. — Місцеві преса повідомляє, що жандармерія відрається по наказу «г о р н і» до українських читальних, забірає все майно (книжки, образи і т. д.) та зазначає будинки читальних. Дотепер зазначено читальні в Ленківцях, у Бірляку, Прудичу, Борівцях та по інших селах. За причину такого поступовання подають, що читальні не законно існують, бо, мовляв, вони не зареєстровані. Та це неправда, бо читальні існують ще з перших часів. Ті, що задля воєни-

хуртовини бувають замкнені, вже давно відбули відповідні збори й подали заяву про поновне зареєстрування. Більшість замкнених читальних уже два роки, як поновили свою діяльність і ніхто їм не заперечував існувати.

Замкнення читальних переводять у найбільшій і провокаційній формі. Жандарми забирають зі стін образи українських письменників і топчуть їх ногами. Українців лають ріжкими огидними назвами та насміюються над ними.

ПОСОЛ ІЗ САСКЕЧЕВАНУ КАЖЕ, ЩО ПЯТИРІЧКА ВІДНЕСЕ УСПІХ

Депеші з Оттави до денної капіталістичної преси повідомляють, що підчас дебати над троновною промовою в домініюююю парламенті посла з західної Канади малювали тяжке положення населення в цій частині країни. Був це четвертий день дебати (19 березня).

Між тими, що забирали голос в дискусії, був Джан Валенс, ліберальний пофол з Савт Бетлфорд. Він згадав між іншим про рух серед західних фермерів за відділенням західної Канади від східної і сказав, що цього руху не можна ігнорувати, бо це не є рух одиниць, як дехто собі уявляє. Далі він сказав, що на всі свої домагання до прем'єра Бенета фермери отримали у відповідь лише обіцянки.

Посол Валенс говорив також про Радянський Союз. Депеші не подають досліжно його промови й ми наводимо на цій місці лише ту її частину, де він говорив про СРСР, як її переслала Канадійська Преса:

«Мр. Валенс сказав, що російський п'ятирічний план віднесе успіх. Він висловив погляд, що для уряду було б розумніше взяти російське вугілля й продати Росії канадійську машинерію, ніж купувати вугілля зі Злучених Держав. Він закликав уряд заявити своє становище відносно агрикультури».

На початку дебати Г. Е. Спенсер, посол Злучених Фармерів Алберти з Бетл Ривер, висловив найбільше розчарування зі згадки про агрикультуру в троновній промові. Він змалював темну картину положення на заході. Банкротства, терпіння, нужда, злидні, які дано, заставили його говорити про агрикультурний уступ в троновній промові, як глузування, сказав він.

«З троновної промови» сказав Спенсер, «виглядає, що це є ще один випадок, що Нерон грає на скрипці, як Рим горить».

Тарифову політику уряду критикував Е. Дж. Йонг, ліберальний посол з Вейборну. «Ми знаємо з цифр самого уряду, що минулої осені було 200,000 безробітних», сказав Йонг, «а сьогодні є 300,000». В який спосіб, питав він, тарифова політика уряду допомогла Канаді в порівнянні з тим, що вона коштувала?»

Дж. Л. Браун, ліберальний прогресивний посол з Лисгар, дав «суггестії» для Е. В. Бітві, президента Сіпіара, які на його думку могли б поліпшити становище західного фермера. Одною з таких «суггестій» було те, щоб Бітві зменшив фрейтові оплати.

ХАРКІВ, 5 березня. — Вчора закритися тут XII Всеукраїнський З'їзд Рад. З'їзд вибрав Всеукраїнський Центральний Виконавчий Комітет із 427 членів. Після того вибрано 327 делегатів на VI Всесоюзний З'їзд Рад.

ХАРКІВ, 5-го березня. — На першій сесії нововибраного Всеукраїнського Центрального Виконавчого Комітету головою вибрано Петровського, а секретарем Василенка. Затверджено такий склад Ради Народніх Комісарів України:

Голова Ради Народніх Комісарів — Чубар, заступники — Сербиченко, Затонський, Поляков, Дудник і Петровський. Народній комісар освіти — Скрипник, земельних справ — Демченко, робітничо-селян-

ської інспекції — Затонський, фінансів — Коваль, голова Ради Народнього Господарства — Сухомлін, народній комісар юстиції і генеральний прокурор — Поляков, народній комісар постачання — Майоров, народній комісар здоров'я — Канторович, народній комісар праці — Гулий, народній комісар соціального забезпечення — Покірний.

ДЕПОРТУЮТЬ ІМІГРАНТІВ.
ГАВАНА, Куба, 20 березня. — Вчора депортовано з Куби 15 еспанських і російських імігрантів, обвинувачених у комунізмі. Всі депортовані були арештовані в зв'язку з недавніми страйками й демонстраціями. Дальші масові депортації пригортаються.

РАДЯНСЬКІ ВИСТАВКИ ЗАКОРДОНОМ
У Швайцарії, в Цюриху, та в Чехословаччині, в Празі, відкрито дві великі виставки радянського мистецтва. На цих виставках Україна репрезентована окремим відділом експонатів українського сучасного мистецтва з графіки та малювання. Крім того, на двох міжнародних виставках гравюр: в Шкаго та Філадельфії виставлено велику колекцію українських гравюр.

27 сінця у Всеукраїнському Т-і Культурного Зв'язку з Закордоном відбулася широка нарада з представників мистецьких організацій та українських видавничств у справі трох виставок, що організуються на всій території, а саме: Міжнародна виставка української книги в Парижі, на цій виставці українська книжкова продукція виступить уперше; друга виставка відбувається у квітні в Погансбургі (Південна Африка); це перша виставка в Африці, де буде показано радянську художню продукцію. Третю пересічну вистав-

ку «Національно-культурного будівництва СРСР» буде організовано у Надбалтицьких країнах, починаючи з Литви. Через надзвичайний попит закордоном на радянську художню видану книжку, нарада ухвалила друкувати по 300 прим. з кожного тиражу книжок художнього характеру спеціально для виставочного фонду.

На міжнародно виставку ярмарок зразків художньої продукції в Мілані, що відбувається в квітні-травні т. р., Товариство Культзв'язку з Закордоном дістало запрошення прийняти участь із зразками української художньої продукції. На цій виставці Українське Т-во Культзв'язку з Закордоном вперше виступить для реалізації української гравюри, як української художньо-масової продукції. Для початку буде випущено декілька серій українських гравюр оригінальними монографічними виданнями. За відомостями із Венеції, виставка радянського мистецтва уже тепер переїхала до Цюриху.

РОБІТНИКИ! ВИХОДИТЬ НА ДЕМОНСТРАЦІЮ!

Вінніпегська Конференція за безплатним соціальним забезпеченням організує масову демонстрацію, що відбудеться в невідому, 29 лютого, на Маркет Сквер в 2-й годині по полудні. В місті розповсюджується 30 тисяч летинок і демонстрація обіцяє бути одною з найбільших. Рішуча підтримка, що існує серед робітників Вінніпегу для законопроекту Воркерс Юніті Ліг про безплатне соціальне забезпечення, без сумніву буде ентузіастично зацікавлена на цій демонстрації.

Робітники Вінніпегу! Покажіть свою клясову свідомість і вийдіть масово в невідому на демонстрацію за соціальним забезпеченням!

ТУРЕЧЧИНА Й СРСР ПІДПИСАЛИ НОВУ УГОДУ.

МОСКВА, 16-го березня. — Представники Туреччини й радянського уряду підписали сьогодні торговельну угоду, що займає місце подібної угоди з 1927 року, яка вийшла в жовтні м. р. Нова угода оперта на засади «найбільшої сприятливості». Обі сторони зобов'язалися не ставити супроти себе ніяких торговельних обмежень, за винятком тих, що стосуються загальної всіх країн.

ПОВЕРНУВШІ МЕКСИКАНЦІ ВМІРАЮТЬ З ГОЛОДУ.

МІСТО МЕКСИКО, 20 березня. — Газета «Універсал Графіко» повідомляє про страшне положення, в якому опинилися були безробітні мексиканці, що прибули домі в Злучених Держав. Положення їх таке, що багато з них мусять їсти траву, щоб заспокоїти голод. Випадки голодової смерті серед них є щоденним явищем.

УРЯД ЗЛУЧ. ДЕРЖАВ ПРО ЕКОНОМІЧНІ ДОСЯГНЕННЯ РАДЯНСЬКОГО СОЮЗУ.

ВАШІНГТОН, 20 березня. — Департамент торгівлі видав брошуру про економічний розвиток Радянського Союзу в останніх роках. З брошури виявляється, що експорти СРСР за минулий фінансовий рік, що скінчився 30 жовтня 1930 року, виносили 501 мільйонів доларів, себто зросли на 14 відс. у порівнянні з попереднім роком. Особливо збільшилися експорти пшениці, нафти й дерева.

В брошурі в подробицях розглядається п'ятирічний план індустріалізації СРСР та його вплив на стан американської промисловості й торгівлі. Департамент торгівлі приходить до висновку, що СРСР осягнув великий успіх і заняв першорядне місце в сфері міжнародної торгівлі.

113 ПОЛІТИЧНИХ ВІЗНІВ «ЗНИКЛИ» В ДОРОЗІ НА МОРІ.

ГАВАНА, Куба, 14 березня. — Тут довіданося, що із 180 політичних в'язнів, яких забрано п'ятьма днями тому з твердині Кабанас, щоб перевезти їх до в'язниці на Сосонія острові, привезено на острів лише 67, а решта 113 в'язнів «зникли» в дорозі на морі. Своєю в приресті пропавших сильно занепокоєні шіфком і припускають, що сторожа побила в'язнів серед моря.

Товариші! Відновляйте переплату на «Укр. Роб. Вісті»!

В ІНДІІ СТРАЧЕНО БАГАТА СИНГА Й ДВОХ ЙОГО ТОВАРИШІВ

Помимо сильних протестів міжнародного пролетаріату, британський імперіалізм в Індії замордував трох індійських революціонерів: Багата Синга, Раджа Гуру та Сухдева. Депеші Асошіейтед Прес приносять в цій справі такі відомості:

НЮ ДЕЛПІ, Індія, 23 березня. — Наспівші з Лагоре звідомлення кажуть, що Багат Синг, Радж Гуру та Сухдев були сьогодні повішені «за участь у бомбовім замаху».

КАРАЧІ, Індія, 24 березня. — Наспівші сюди звідомлення про страчення трох індійських революціонерів у Лагоре привели до демонстрацій протесту. Процесія несла чорний прапор довкола табору націоналістичного конгресу. Великий націоналістичний три-кольоровий прапор спущено до половини машти.

НЮ ДЕЛПІ, Індія, 24 березня. — Члени націоналістичної партії вийшли сьогодні з законодавчого зібрання на знак протесту проти страчення Багата Синга та двох інших в Лагоре в понеділок ввечером. Вневдовзі після того сесія зібрання відрошено.

Хоч індійські націоналісти назверх ніби також протестують проти страчення трох індійських революціонерів, то на ділі вони еамі допомогли в цьому морді. Ганді явно пішов на угоду з лордом Ірвіном, представником британського «робітничого» уряду в Індії, зрадивши індійські правдоючі маси, й тим самим дав вільну руку британському імперіалізові розправлятися після своєї впадоби з індійськими революційними робітниками й селянами.

ГОВОРЯТЬ ПРО КАНАДІЙСЬКИЙ ДОМПІНГ У БРИТІЙСЬКІМ ПАРЛЯМЕНТІ

ЛОНДОН, 23-го березня. — Лейбористський посол Дж. Е. Милс запитував сьогодні уряд в парламенті, які були порівнюючі ціни канадійського й радянського будівельного дерева, що його недавно купила британська адміралія; кілька куплено радянського дерева між 1925 і 1930 роками і що було причиною, що заперствано купувати радянський продукт?

С. Г. Еммон, парламентарний секретар адміралії, відповів, що приблизно 6,536 штандартів (штандарт — около 200 стіп дошкової міри) радянського дерева закуплено в згаданім періоді. Однак він відмовився вивити ціни «в публичній інтересі».

Тоді Милс запитав: «Чи маємо це розуміти так, що канадійське дерево було дешевше за російське? Іншими словами сказати, це був канадійський домпінг?»

Секретар не дав на це ніякої відповіді. Значить, мовчанкою підтвердив, що це був канадійський домпінг.

ПОЛОЖЕННЯ В ПОЛЬЩІ ПОГІРШУЄТЬСЯ

В місяці лютому ц. р. відбулося зібрання Львівської Торговельної Промислової Палати, де заступник директора тої Палати Яєнський виступив обширний реферат про сучасне господарське положення.

В цьому рефераті ствердив він, що господарське положення в капіталістичному світі взагалі, і з особня в Польщі — дальше погіршується. Шодо продукції, то вона дальше поступовно зменшується, що виявляється, з одної сторони, у все більшому зрості нечинних промислових заводів, а з другої сторони — у все дальшому зменшенні занятих робітників.

В цій Польщі було з кінем грудня 1929 р. 476 нечинних фабрик і промислових заводів, а в тому ж часі в 1930 р. число нечинних фабрик і заводів збільшилося на 705. В тому жегодень було нечинних 196 (в 1929 р. було 125), прядальні і ткальні 103 (в 1929 р. було 59), тартаків 224 (в 1929 р. було 172).

Занятіх у промислі робітників було з кінем грудня 1929 р. — 797 тисяч, а в грудні 1930 р. 663 тисячі.

В парі з тим числом безробітних збільшалося. З початком 1930 р. 223 тисячі безробітних, а з початком 1931 р. — 332 тисячі, а 7 лютого ц. р. було вже 352 тисячі, отже за місяць прибуло невич 20 тисяч безробітних.

Вінніпегська Конференція за Безплатним, Державним Соціальним Забезпеченням

РОБІТНИКИ ВІННІПЕГУ!
Ті, що ходете без праці й голодуєте, а також ті, що працюєте за мізерну платню й завтра можете опинитися без праці, — повинні боритися спільним фронтом за державне соціальне забезпечення, за безплатну асекурацію від безробіття. Тому виходить всі
В НЕДІЛЮ, 29 БЕРЕЗНЯ, В ГОД. 2-Й ПО ПОЛУДНІ
НА МАРКЕТ СКВЕР
де відбудеться
ВЕЛИКИЙ МАСОВИЙ МІТІНГ
на яким робітники задемонструють своє домагання за соціальним забезпеченням. На мітингу будуть говорити робітничі промовці.